

Govor grofa Czernina

Mir bez aneksija i kontribucija. — Nema uzroka za pesimističko mišljenje. — Monarkija ne treba mir pod svaki uslov.

Kb. Beč, 24. januara.

Danas prije podno se sastao odbor za spoljne poslove austrijske delegacije pod predsjedništvom starješine dr. Baerenreitera, u prisustvu ministra spoljnih poslova grofa Czernina, ministra vojnog Stöger-Steinera, zajedničkog ministra finansije baruna Buriana, kao i odjelnog predstojnika Flotowa, poslanika pl. Wiesnera i mnogih zastupnika vlade. Starješina dr. Baerenreiter je napomenuo, da je ministar spoljnih poslova došao na nekoliko dana u Beč, stupio u vezu sa starješinom, da bi se, prema opštoj želji, odžale odborske sjednice. Prema tome je on današnju sjednicu sazvao s dnevnim redom: Saopštenja ministra spoljnih poslova. To je najvažnije pitanje; jer kako parlament, tako i javnost imaju interesa i prava, da s mjerodavne strane saznaju, kako stoj s mirovnim pregovorima i sa spoljnom politikom u opšte. Razumije se, da je vrijeme za sve to vrlo ograničeno, jer ministar idućih dana mora ponovo odputovati. S toga se s vremenom mora izći na kraj, i zato starješina predlaže, da se sjednica danas drži od 10 do 11 sati, a zatim, vodeći računa i o drugim poslovima ministrovim, od 6 do 9 sati u veče. Sutra će se, ako potrebno bude, održati još jedna sjednica.

Poslije ovoga je uzео riječ grof Czernin da izjavi sljedeće:

Pregovori u Brest-Litovsku.

Osnova pregovora je mir bez aneksija i kontribucija. Nema nikakvog uzroka za pesimističko mišljenje, da će mir biti osuđen. Ali izvjesne teškoće ništa, da pregovori ne teku onako brzo, kao što bi smo htjeli. Prva je teškoća, što mi ne pregovarimo samo sa jednom strankom, nego s raznim novim ruskim državama, koje između sebe svoju nadležnost nijesu još ni ograničile i razbistrile. Tu dolazi u obzir Rusija, kojom se upravlja iz Petrograda, zatim Ukrajina, Finska i Kavkaz. Što se Ukrajine tiče, postoji otežavajuća okolnost, što petrogradska vlada upozoruje na to, da granice buduće Ukrajine nijesu još ni utvrđene. Mi smo ipak te teškoće savladali i pregovori, koji će se poslije nekoliko dana ponovo produžiti, otvoriće put. Međutim mi se iz Brest-Litovska javlja, da će ukrajinska radnička i seljačka vlada poslati u Brest-Litovsk dva zastupnika, koji će djelovati zajedno s ruskim izaslanstvom. To je opet jedna teškoća. Ali kad taj put bude jednom slobodan, onda ćemo mi saglasno sa ukrajinskim izaslanstvom utvrditi, da granice između Austro-Ugarske i bivše Rusije važe kao granice i između nas i Ukrajine. Što se Poljske tiče, kojoj granice u ostalom još nisu utvrđene, mi od te nove države ne ćemo ništa. Stanovništvo

Poljske neka slobodno i bez ikakvog utjecaja izabere sebi sudbinu. Ja u tom pogledu ne polažem nikakvu vrijednost na način narodnog glasanja. U koliko on bude sigurniji izraz narodne volje, meni će u toliko biti milije, jer ja hoću samo potpuno svojevoljno prisajedinjenje Poljske. Poljsko pitanje ne smije ni za jedan dan produžiti zaključenje mira. Ja bi rado želio da i poljski zastupnici učestvuju u pregovorima, ali ruska vlada zastupa gledište, da sadašnja vlada Poljske nema prava, da u ime zemlje govori. Teškoća, koja je našla najvećeg odjeka, nazla se u nesuglasici Njemačke s Petrogradom o tumačenju prava samoodređenja u posjednutim oblastima. Njemačka se nalazi na opravdanom gledištu, da mnogobrojni dosadani izrazi o samostalnosti mogu poslužiti kao privremena osnova narodnog mišljenja, koja bi se kasnije glasom naroda na široj osnovi dopunila. Ruska vlada je protivna tom gledištu i traži narodno glasanje, pošto se prethodno povuku njemačke čete, dok je opet Njemačka protivna stvaranju takvog praznog prostora, koji bi doista mogao izazvati nesnosljiva stanja. Ali po mome mišljenju nesuglasice nijesu tako velike, da bi mogle opravdati neuspjeh pregovora. Po sebi se razumije, da se sporazum ne može postići za jednu noć. Ali kad jednom budemo došli do mira s Rusijom, onda se ne će više dugo čekati ni na ostale mirne pregovore sa zapadnih državnika. U ostalom bilo je potrebno, kad su pregovori u Brest-Litovsku ponovo bili otpočeli, utvrditi, da se radi samo o zasebnom miru, a ne o opštem miru, jer se na sa svim drugojsnovni pregovora kad se radi o opštem miru, nego li kad je riječ o zasebnom miru. Trockij je u ostalom sa svim otvoreno priznao, da se pregovori vode o zasebnom miru.

I ako se ne odajemo iluzijama, da će plodovi opšteg mira preko noći sazreti, ja sam ipak uvjeren, da su oni na putu sazrevanja i da je samo pitanje istrajanja, da li ćemo dobiti opšti časni mir ili ne.

Odgovor Wilsonu.

Mene u tom nazoru potkrepljuje najnovija mirovna ponuda Wilsonova cijelom svijetu. To je izvršna mirovna ponuda; jer su u 14 tačaka razvijene osnove opšteg mira. Naravno, da je teško stvoriti nacrt, koji bi u svima njegovim pojedinostima svi mogli usvojiti, jer bi u takvom slučaju bili izlišni pregovori, te bi se svaki mir prostim „da“ i „amin“ mogao zaključiti. Ali ja vidim u Wilsonovim prijedlo-

zima znatno približenje austro-ugarskom stanovništvu i nalazim, da se među njegovim prijedlozima nalaze pojedini, koje mi s velikom radošću možemo odobriti. Kad mi je već dozvoljeno, da se upustim u raspravu tih prijedloga, onda moram predhodno dvije stvari da napomenem, u koliko se ti prijedlozi odnose na naše saveznike. Riječ je u poslanici o njemačkom posjedu u Belgiji i o turskoj carevini. I ja izjavljujem, da sam čvrsto riješen, da vjeran preuzetim savezničkim obavezama za odbranu saveznika, idem do krajnosti. Posjed naših saveznika prije rata branićemo kao svoj sopstveni. To je stanovništvo, koje postoji u krugu četiri saveznika uz potpunu uzajamnost. Na drugom mjestu imam da primjetim, da učtivo ali odlučno odbijam savjete, kako trebamo mi iznutra da se upravljamo. Mi imamo u Austriji parlament, kakvog demokratskijeg nema na cijelom svijetu. Samo ovaj sa drugim ustavnim faktorima ima pravo, da riješava o unutrašnjim pitanjima Austrije. Ja govorim samo o Austriji, jer ne ću u austrijskoj delegaciji da govorim o unutrašnjim pitanjima ugarske države. Mi se ne miješamo ni u američke stvari i ne želimo tutorsvo druge države. Pošto je Czernin ove predhodne primjedbe izrekao, on pristupa ostalim tačkama Wilsonovog programa. Odnosno tačke o tajnoj diplomatiji izjavljuju, da nema ništa protiv javnosti pregovora i ugovora, ma da ti prijedlozi imaju svoje slabe strane, pošto se nupuštanjem izvjesnog mišljenja, ma i samo iz taktičkih razloga, smatra kao poraz i što u opšte javnost u svakom pitanju strasno zauzima svoje stanovništvo, te time povećava teškoće sporazuma. I ukidanje tajnih ugovora teško je sprovesti, jer se isti ne mogu kontrolisati. Ali to su sporedne stvari. O toj tački daje se govoriti. Odnosno tačke 2. o slobodi mora govorio je Wilson svima sa srca, naročito što izuzima teritorijalne vode i što se ne tangiraju prava Turske. Tačka 3. koja je upravljena protiv budućeg privrednog rata, tako je razumna, da joj nećemo šta dodati. Tačka 4. o opštem razoružanju je jedan dio moga političkog vjerovanja i ja bi ga pozdravio. Šta se tiče ruskog pasusa, to smo već djelima dokazali, da smo gotovi, da stvorimo prijateljske susjedne odnose. Odnosno Italije, Srbije, Crne Gore i Rumunjske ja ponovno izjavljujem, da se protivim da figuriršem kao osiguranje za neprijateljske ratne pustolovine. Protivim se, da čini jednostrane koncesije neprijateljima, koji propo-

vijedaju rat do konačne pobjede, protivim se, da im se daje mogućnost, da bez rizika produže rat. Neka Wilson upotrijebi svoj upliv, koji bez sumnje ima na svoje saveznike, da ih privoli, da izjave, pod kojim bi uslovima bili voljni da razgovaraju, a ja ću im isto tako otvoreno kao i Wilson odgovoriti. No razumljivo je, da vrijeme i produženje rata ne može ostati bez uticaja na dotične prilike. Odnosno tačke 13. o nezavisnoj Poljskoj, koja bi nesumnjivo obuhvatala krajeve, u kojima stanuju Poljaci, mi bi se s Wilsonom vrlo sporo zumieli. Wilson kruniš svoje prijedloge mišlju o opštem savezu naroda, a to ne će nigdje u monarhiji naići na otpor. Iz predrečenoga proizlazi, da se naši nazori u konkretnim mirovnim pitanjima približuju. Diferencije, koje ostaju, izgledaju da nijesu tako velike, a da se izmjenom misline bi moglo postići zblizenje.

Ova situacija, koja odatle postaje, da su interesi Austro-Ugarske i Sjedinjenih Država najmanje protivni jedni drugima, nameće pitanje, dali ne bi izmjena misli između ove dvije sile mogla dati izlaznu tačku za pomirljiv opšti dogovor.

I dalje je potrebna sloga i strpljivost. Položaj u Monarhiji nije takav, da moramo odmah zaključiti mir.

Moja gospodo! Ja sam na kraju, ali to je najvažnije, što imam da kažem: ja radim na miru sa Ukrajinom i Petrogradom. Mir sa Petrogradom ne položaj. Nigde ne stoji naše čete protiv petrogradske vlade. Petrograd se ne može ništa izvesti, pošto tamo ničega nema, osim revolucije i anarhije, koje sa zahvalnošću odbijam. Pri svem tom hoću sa Petrogradom mir, zato što nas približava opštem miru. Drukčije stoji stvar sa Ukrajinom, koja će po zaključku mira izvozi životne namirnice, od kojih ima zalaha. Moja je dužnost, da olakšam osudicu stanovništvu, te se ne ću odreći te koristi zbog neke historičke nervoznosti, da mir približim za nekoliko dana ili za nekoliko nedjelja. Takav mir treba vremena; jer se mora ustanoviti, šta nam se i kako može liferovati. I Ukrajina želi odgovarajuću vrijednost, koju joj možemo dati za njene liferacije. Obrnite okolnosti u ruskim državama stvaraju velike teškoće. Ako mi dodju iza ledja, te me primoraju, da na vrat na nos zaključim mir, ne ćemo imati nikakvih ekonomskih koristi, i naše stanovništvo moraće ih se odreći. Ako stvorimo utisak, da moramo odmah uz svaku cijenu zaključiti mir, onda ne ćemo dobiti ni jednu metarsku centu

žita, a uspjeh će biti uopšte platonski. Ta ne radi se o okončanju rata na ukrajinskom frontu. Prema čovječjem predviđanju tamo je rat uopće kraj. Pošto smo se na bazi aneksije sporazumili, ne radi se o imperijalističkim aneksionističkim planovima, nego samo o tome, da se za stanovništvo stvori potpuno zaslužena nagrada, dajući mu namirnice, koje će ono rado primiti. I po hiljadu puta nije istina, da smo u takvom položaju, u kome moramo danas zaključiti radije loš mir bez ekonomskih koristi, nego sutra dobar sa ekonomskim koristima. Teškoće za životne namirnice dolaze zbog oskudice u uglju i transportnim sredstvima. Ako organizujete štrajkove, onda se krećete u circulus viciosus-u, te time otežavate položaj zbog životnih namirnica. Šta se glas, da vlada stoji iza štrajkova. Ja ostavljam vama da birate, jeli to zločinačka ideja ili ljudost. Oni, što vjeruju, da takva sredstva ubrzavaju mir, čine strahovitu pogrešku. Vlada hoće baš isto, šta i većina monarhije, naročito skorašnji časni mir bez aneksija. A onda je s ulodu, doći joj iza ledja, zadržavati je i smetati. Ili vi imate u meni povjerenja, kao mirovnog delegata, a onda mi pomazite, ili nemate povjerenja, a onda me rušite. Ja sam siguran, da imam za sobom većinu ugarskog odbora, koji mi je izjavio povjerenje. Ako je to ovdje sumnjivo, objasnite stvar. Ako je ovdje većina protiv mene, povući ću odmah konzekvence. Mene držim samo osjećanje dužnosti. Bez povjerenja ne može voditi poslove ni jedan ministar spoljnih poslova. Ili ga vi imate, ili me rušite, trećega nema. Ja sam gotov.

Debata o govorniku. — Povjerenje ministru.

Poslije ovoga je uzео riječ delegat Wagner i izjavio, da njegova stranka poklanja potpuno povjerenje ministru spoljnih poslova i načinu kojim on vodi pregovore. Wagner je izjavio da je protivan miru po svaku cijenu, miru potčinjavanja. Govornik je zablagočario ministru, što se čvrsto pridržava gledišta zajedničkog rada i nerazdvojive saglasnosti sa našim saveznicima. Člo njemački narod u Austriji očekuje, da će se nepokolebljivost i istrajnost u vjernosti prema našim saveznicima čvrsto održati. Govornik želi, da se u odboru ne učini poklešaj, da se ministar pozove, da u potrebnom slučaju samostalno postupi, pa da i nevjerom prema saveznicima sklopi sa Rusijom mir. — Poslije njega je govorio delegat Stransky, a onda je sjednica prekinula.

PODLISTAK

Slavonska seoska poezija

Poskočice u kolu iz Djakovštine.

Zalud diko svoje čelo voraš,
Kad u mene pogledati moraš.
Diko moja, da mi nije tebe,
Ja b' se mala u klostere dala.
Mila majko, mene voli Marko;
Srce slatko, tebe voli svatko.
Maramica na njoj abeceda,
Uzo dika, pa je više ne da.
Maramica, na njoj golubovi,
Vollm diku ma da smo rodovi.
Kako ne bi nas dvije druge bile,
Kad su naši dragani, pajdaši.
Diko moja, to se ne isplati,
Svako veče, stajati na vratu.
Alaj mi se šikuje giurgijca,
Pokraj moga rumenoga lica.
Alaj mi se šikuje pomada,
Navrh moja dva obraza mlada.
Mila mamu, ne ću janje malo,
Već mi malo janje dodijalo.
Imam diku kano malo rose,
Na čelu mu nakudrane kose.
Diko lane, visoki jablane,
Ja ću tvoje salomiti grane.
Ružmarinu, ne rasti u visinu,
Grane širi s dragim me pomiri.

Alaj mi se moje oči vrače,
Kud pogledam, same diku traže.
Diko moja, tvoje oko plavo,
Na mom srcu već leži odavno.
Daj mi diko tvoje oko plavo,
Da sastavim plavo i garavo.
Idem selom, selo na me više,
Što me moje crne oči diče.
Zubi moji, dva reda bisera,
A dikini, kutija šećera.
Vidiš diko b'jele golubove,
Onako je b'jelo lice moje.
Aoj meni moj se dika ženl,
Nek se ženl što će bečar menl!
Uzmi diko moju maramicu,
Na jesen ćeš njenu gazdaricu.
Varaj diko, koje ti se dadu,
Mene mladu drži za paradu.
Sedam dana nlsam vidia diku,
Osmi danak došo mi na samak.
Sve se lole u čizme obule,
Ja i janje u cipele žute.
Umiću se u b'jeloj sapunu,
Što mi dika kuplo za krunu.
Sinoć mene, moja dika vrebala,
Dobiće me, ako mu ne treba.
Srce puca al pući ne može,
Već od jada samo se raspada.
Mene dika zove mirisavče,
A ja njega jabukom iz bašče.
Mila majko bolesna sam jako,
Kupi lita, urekla me dika.

Tri put sam se umila u mluku,
Dok sam svoga privarila duku.
Oj inoćo, nisam na te ljuta,
Sunce sjalo, al te negrijalo.
Oj inoćo, veliki ti zubi,
Podaj cigi nek korita dubi.
Inoća mi kudrava ko kera,
U ruci joj svilena ambrela.
Alaj sam se ugojila diki,
Zubi bell, obrazi debeli.
Nisam žuta, što si mati ljuta,
Već zelena, što dragoga nema.
Za dragog me biše i karaše,
Za nemilo silom natjeraše.
Miriše mi svoga dika ruka,
Ko u ljetu srčika jabuka.
Još sam bila u bešćici mala,
Kad me mama diki obećala.
Prkos jesam, na prkosu stolim,
Od prkosa vije mi se kosa.
M'jenjaj tata trideset dukata,
Momci vole, koja je bogata.
Prođaj, tata, iz štale dorata,
Pa ti menl nam'jenjaj dukata.
Prođaj tata i kravu i tele,
Pa mi kupi satinske cipele.
Mill tata, prođaj kravu mluku,
Pa mi kupi suknju polusvilku.
Diko moja, koga ćemo kleti,
Što se nama ne dadu uzeti?
Ti češ mamu, al' ja sebe samu,
Što sam s tobom išla po divanu.

Igraj diko, lupaj cipelama,
Niko ne zna, šta je među nama.
Tri godine udaje me mama
Još me nije po volji udala.
Našla mi je kuću i imanje,
Samo nije srcu milovanje.
B'jelo lice gledat je finije,
Al' garavo ljubiti je milije.
Oj garava, oči garave ti,
Izvele me iz moje pameti.
Vesela sam, vesela se pravim,
Hoću diko, da te zaboravim.
Imam diku, ko maleno pače,
Kad u kolu, ko nevolja skače.
Dukat' neimam, pulica ne vežem,
Vita jelo, udaće me t'jelo.
Sad je moda dukati i svila,
Makar cura i čorava bila.
Sve je dobro, samo jedno kvarl,
Hoće dika da mi gospodarl.
Cura češlja kosu na dvije strane,
Pod kosom joj crne oči vrane.
B'jelo lice medju solufama,
Crne oči medju obrvama.
Zlato moje, crne oči tvoje,
Usadjeno u srdašce moje.
Diko moja, crne oči tvoje,
Alaj broje sve korake moje.
Venl diko, venilo ti t'lo,
Ko što vene u livadi sino.
Garavušo, hoćeš moja biti?
Zbog tebe ću glavu izgubiti!

Pružl diko, preko kola ruku,
Pružl ruku daću ti jabuku.
Nakraj sela, posječena jela,
Pazi curo s' kim si započela.
Oj svekrvo, što si učinila,
Sin ti vene, što ne ljubl mene.
Meni moja dika ne pasira,
Što u kolu mnogo fanazira.
Blago curi, koja ima para,
Samo sjedi, pa se razgovara.
Diko moja, ne šalji mi jade,
Ne će pošta, da mi ih predade.
Obrve mi vriži očiju stoje,
Pa me niko ureći ne more.
Nisam l'jepa, al' sam t'jela ola,
Kog poljubim, taj bolovat mora.
Pjevala bih, dika će me karat,
Treba grlo, za nedjelju šparat.
Vodi kolo, materina rano,
Vodi kolo, t'ho polagano.
Ja sam čula, ali ne znam pravo,
Da je dragl drugoj novce dao.
Srce ječi, al bolesno nije,
Znam što mu je, za dikom tuguje.
Vedro nebo i vedrine sjajne,
Diko moja ne izdal nam tajne.
Milo mi je u kolu igrati,
Kad se dika do mene uhvati.
Ide kolu, makar ne igrala,
Ne bi l' svoje janje ugledala.

RATNI IZVJESTAJI

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera

Kb. Beč, 24. januara.

Položaj nepromijenjen.

Načelnik glavnog stožera.

Bacili sile

Ruski donosioci slobode, zvani boljševiki, pripremili su već gdje koje razočaranje kao četvornom savezu, tako i svom rodnom narodu. Njihova vlast digla se prilikom posljednjeg preokreta revolucije, i njihov prvi pokret izgledao je da je išao za tim, da unese jasnosti u zamršeni položaj nove republike. Naravno, gdješta od njihovog ugleda otpalo je. Trockij, koga su njegovi prijatelji nazivali mudrim realnim političarom, nije se pokazao pri pregovorima u Brest-Litovsku kao čovjek, kome je do stvari više stalo, nego do čega drugog. On se izgubio u doktrinarnom cjepidlačenju najgore vrste, te je mirovnoj stvari više škodilo nego koristilo. Već je onda pitanje o silu igralo veliku ulogu u njegovim izvodima, privlačeći pažnju ugovarača na predmete, koji su sa glavnim stvari stajali tek u posrednoj vezi. Poslije, kad se vratio u Petrograd, rastjerao je ustavotvornu skupštinu takvom bezobzirnošću, da je to sjećalo na raspuštanje dume za vrijeme carstva, nalazeći za ovaj nasilni čin čitavu gomilu duhovitih argumenata, koji su zlo mogli samo uvećati. Tako je protiv konstituante pronašao izgovor, da su narodni predstavnici proizišli iz izbora, koji su proizvedeni po sistemu staroga režima, te da izbornici nijesu mogli razlikovati desničare socijalnih revolucionara od liječičara. Time je desničarskoj grupi stranke, koja upravo predstavlja građanstvo, pripala nespozornost većina, s kojom on ništa ne može biti sporazuman.

Jasno je, da je samo bezuslovna volja za vlast bila uzrok, što je Trockij ovako olako pokušao da opravda svoj rad. Jer još prije sastanka ustavotvorne skupštine morao je on s tim biti na čisto, pod kakvim će pretpostavkama konstituanta stupiti u akciju. Moglo bi se opkladiti sa stotinu protiv jednog, da bi on u slučaju pobjede svojih pristasa sve odobrio, te čak svoju većinu slavio kao najrazgovorniji izraz naroda.

Od ove pojave, koju su stvorili bacili sile sadašnje ruske vlade, za nas je važnija činjenica, da je Trockij svoje nasilne planove prenio također u Ukrajinu. Jer ovi su planovi opasni za mir u najvećoj mjeri. Središnje vlasti i nova ukrajinska republika nalaze se pred samim zaključkom sporazuma, i baš u tom trenutku, kad se mislilo da je prošla svaka nesloga, diže se plamen stranačkog sukoba. Nije potrebno bogzna koliko istraživanje, pa da se vide pravi uzroci. Boljševicima je bilo trn u oku, što su pregovori između zastupnika Austro-Ugarske i njenih saveznika s jedne strane i delegata centralne Rade s druge strane, uzeli tako brz i povoljan tok. Zaseban mir sa Ukrajinom, što bi se zaključilo prije mira sa Rusijom, morao im je u njihovom ugledu i njihovom osjećanju vlasti škoditi. Zato su boljševici otvorili u Harkovu nekakvu podružnicu svoje

vlade, te su iz sredine te vlade imenovali punomoćnike, koji bi jedini mogli ugovarati u ime Ukrajine. Time je centralnoj Radi u Kijevu objavljen rat i dat razlog za one sukobe krvave prirode, o kojima su nam javile juče-rašnje posljednje vijesti. Sasvim je prirodno, da će Trockijevе pristalice u Harkovu govoriti njegovim jezikom, koji ima da ga opravda pred demokracijom njegove rodjene domovine, da će on kroz usta novih ukrajinskih predstavnika izjaviti, da se kijevska vlada osniva na buržoaskom elementu, te paktira sa Kaledjinom, da bi posijala razdor između dva velika naroda i stvar radnika i seljaka dovela u opasnost.

I opet počinje zgrada mira, koja se imala podići u Brest-Litovsku, da se iz osnova ljuđa. Skoro završeni sporazum sa Ukrajinom prijeti, da će pod uplivom Trockija biti otegnut na neodređeno vrijeme. Novom ruskom diktatoru, koji je uskrsao pod maskom apostola slobode, mora se ovom prilikom primjetiti kao teška mana mišljenja, da se u toku dosadašnjih pregovora tako ponašao, kao da je pravo samoodređenja Ukrajine također u njegovim očima takva svetinja, koja se njega ništa ne tiče.

Pobuna srpske vojske

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Bern, 24. januara.

Pariski list „Feuille“ saznaje iz srpskog izvora: Početkom decembra je izbio pobuna u dva srpska puka na solunskom frontu, pa je postojala opasnost, da će zahvatiti i ostale dijelove srpskih četa. Engleski pukovi su ugušili pobunu. Mnogi časnici, podčasnici i vojnici su poapšeni. Svega je, kako se veli, uapšeno 80 časnika, što je izazvalo veliko ozlojeđenje među četama, koje su već i inače odavno nezadovoljne s vladom na Krfu. Od značaja je to, što se od februara 1916. ni jedan srpski ministar ni poslanik nije usudio da se pojavi na frontu srpskih četa. Naročito je rasipanje srpske vlade izazvalo veliko nezadovoljstvo kod srpskih četa, koje su same odbile da im se poboljša plata. Vojska se nadala, da će sporazumne sile stati na put rasipanju na Krfu. Ta se nada nije ispunila. Raspoloženje je Srbije očajno.

Pregovori za mir

Francuska štampa o sporazumu sa Ukrajinom

Kb. Bern, 24. januara.

Jednostrani sporazum Ukrajine sa središnjim vlastima izazvao je u Francuskoj opšte iznenadjenje. Štampa daje izraza svome čudjenju i zaprepašćenju. Večernji listovi upozoruju na to, da središnje vlasti time vrše pritisak na boljševike, a jednovremeno neposredno utiču na najbogatije provincije Rusije.

„Journal“ izjavljuje, središnje vlasti su time otklonile jedini mogući otpor na istočnom frontu.

„Matin“ misli, da je otpočela nova faza u pregovorima u Brest-Litovsku, što će svakako imati jak utjecaj na opšti položaj.

„L'Oeuvre“ i „Humanite“ pozivaju mjerodavne državnike da stupe u prijateljske dodire sa Ukrajinom i da ju vojnički, politički i privredno iskoriste protiv boljševika.

Pitanje aalandskih ostrva.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Stockholm, 24. januara.

Švedske novine, kao „Nia Daglight Allahanda“ označuju Kihlmannovu inicijativu u pitanju aalandskih ostrva kao sretan diplomatski potez. Švedski narod pozdravlja najvećim opštim zadovoljstvom izgled, da bude zastupan u Brest-Litovsku kod pregovora o pitanju aalandskih ostrva.

Dogadjaji u Rusiji

Pred novim křvavim zapletima.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Bern, 24. januara.

Po jednoj vijesti, savjet narodnih komesara je poslao raspuštanja ustavotvorne skupštine preduzeo bezobzirne mjere, radi ugušenja protiv revolucionarnog pokreta. Svi su građanski listovi zabranjeni, štamparije zaplijene, a sve osoblje uredništva uapšeno. Broj uapšenih iznosi već 800. Savjet narodnih komesara raspolaže za sad sa 60.000 naoružanih. Postoji utisak, da je raspuštanje ustavotvorne skupštine predigra izbijanja krvavih unutarnjih zapleta, kakve Rusija još nije doživjela.

Crnomorska flota priznaje ukrajinsku vladu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Stockholm, 24. januara.

Zapovjednik crnomorske flote, general Nemeč, saopštava ukrajinskom glavnom tajniku, da ukrajinsku vladu zvanično priznaje. On je poslao jednog tajnika u Kijev, da prijavi vezu sa ukrajinskom radom.

Kritičan položaj narodnih komesara.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Berlin, 24. januara.

Jedna naredba narodnih komesara je upravljena protiv pobune u Petrogradu, koja prijeti, a gdje, po stockholmskoj vijesti „Lokalanzeigera“, boljševiki ne raspolažu s dovoljnom snagom. Petrogradski pukovi nijesu više slijepo odani boljševicima, oni hoće, ako bi ponovo buknuo građanski rat, da objave svoju neutralnost. Boljševiki su preduzeli protivmjere dovlačenjem njima odanih mornara i finskih četa. Dosta je opasno i finisliki četa. Dosta je opasno i mornarima svakim danom pojačava. I sama „Pravda“ veli, da je položaj narodnih komesara vrlo kritičan.

Francuska štampa o raspuštanju ustavotvorne skupštine.

Kb. Bern, 24. januara.

Francuska štampa slabo govori o raspuštanju ustavotvorne skupštine. „L'homme libre“ osudjuje boljševike, koji su postupali isto tako autokratski kao i car, te probudili u stanovništvu Petrograda sve niske strasti i odularili soldatesku. Možda Lenjinova vlada nije neposredno kriva za ubijstvo i nedjela, ali ona nosi odgovornost za duževno raspoloženje stanovništva. „Nava“ se izražava melanholično, pa veli: U Rusiji se ne da više ništa učiniti za sile sporazuma. Prema takvom ciklonu smo nemoćni. Ali on će najzad sam po sebi, kao i svi drugi prirodni dogadjaji, leći.

Poskočice u kolu iz Nove Gradške

Ide dika šorom i fićuka,

Vidiš, mati, mojega hajduka.

Ode dika ne reče ni zbogom,

Zbogom ošo, nikada ne došo!

Mene mama u staklo zatvara,

Staklo puče, poljubi me luče.

Poljubiću što je moje bilo,

Ma se vedro nebo prolomilo.

Crno oko na bilom tanjuru,

Privarili se, pa poljubih Gjuru.

Misečina al je u oblaku,

Privari se pa poljubi baku.

Kiša pada kukuruzi rastu,

Biće prove za moje svatove.

Pletenica od uva do uva,

Mili Bože, al me dika čuva.

Da sam riba pa da me rasiku,

Našli bi mi kraj mog srca diku.

Ja ne volim za kim blato puca,

Već onoga za kim sablja tuca.

Udala b' se, našl mi ne dadu,

Valjda će me držat za paradu.

Sabrala Slava Trbojević.

Poskočice u kolu iz Drenja

Mjeseciina, mjesec u oblaku,

Ja sa mojom dikom na sokaku.

Mjeseciina uprla u vrata,

Mene dika grli oko vrata.

Oči sudcu, obrve fićkalu,

B'jelo lice mojemu draganu.

Da si diko ko zelena trava;

Ne bi mene ni boljela glava.

Al si diko ko rumena ruža,

Pa mi boli i srce i duša.

Ubijstvo Čingareva i Kokoškina.

Engleski prikaz.

Kb. London, 24. januara.

O ubijstvu kadjeških vojđa doznaje „Daily Chronicle“ iz Petrograda: Čingarev i Kokoškin uapšeni su 11. decembra, prije otvaranja konstituante sa groficiom Panjin, i pređati su u petropavlovsku tvrđavu. Ovdje su se razboljeli. Tek poslije mnogo muke pošlo je njihovim prijateljima za rukom, da izrade njihov prelaz u marinsku bolnicu. 19. januara noću ušli su 12 naoružanih ljudi u bolnicu i zapitaše gdje leže bivši ministri. Zanim su ispalili na Čingareva 6 metaka, a na Kokoškina 2 metka. Obojica su ostali mrtvi. Poslije toga su ubojice otišle iz bolnice. Ovim ubijstvom izgubila je kadjetska stranka dvojicu od svojih najenergičnijih vojđa.

Obrazovanje socijalističke vojske.

Kb. Petrograd, 24. januara.

Petrogradski savjet pučkih povjerenika objavljuje zvanično naredbu o obrazovanju socijalističke vojske, koja je potrebna, da očuva potpunu vlast državne vlade.

O stanju ruske vojske.

Ruski se front sam demobilizuje.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Frankfurt, 24. januara.

O stanju ruske vojske doznaje „Frankfurter Zeitung“ s pozudane strane. Vojnici su zamoreni od rata. Oni otvoreno izjavljuju, da niti mogu niti hoće da produže borbu, pa makar da ispadnu pregovori u Brest-Litovsku. Prema tome se ruski front sam demobilizuje. Kod tri kavkaske armijske vojđa zbor ustanovljeno je 500 odbjeglih časnika. Iza fronta dešavaju se često bojevi između velikoruskih četa sa ukrajinskim i rumunjskim četama. Na rumunjskom frontu pozivaju velikoruske čete njemačke vojnike u pomoć.

Engleska

Radnički pokret u Engleskoj

Pred generalnim štrajkom zbog novog zakona o rekrutovanju. — Opšta neodlučna ratna zamorenost.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Haag, 24. januara.

Odlučeno je, da se za iduću subotu organizuju demonstracije slične generalnom štrajku, protiv nejednake opskrbe živeža. Imalo bi sudjelovati 100.000 osoba u Manchesteru i Salfordu. Fabrike škotskih industrijskih srezova upravlili su na vladu ultimatum, po kome će 31. januara početi opšti štrajk u Clyde Industrie, ako se donde ne povuku novi zakoni o rekrutovanju. Misli se, da je uzrok revolucionarnog držanja škotskog radništva opšta neodlučna ratna zamorenost.

Štrajk u tvornicama municije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Rotterdam, 24. januara.

Zbog oskudice u životnim namirnicama obustavili su rad u Manchesteru 16. januara svi radnici i radnice iz 8 najvećih tvornica municije. Otišli su pred opštinu, da traže za narod nasilnu i jednaku razdjebu životnih namirnica za sve društvene klase. Izastanstvo je podnijelo žalbu radništva gradskom načelniku. Uvjeravali su, da su radnici već dostigli granicu onoga, što se može podnijeti. Uz suh hljeb oni

ne mogu dnevno raditi 14 sati. Načelnik je obećao, da će učiniti sve što se može, da bi pomogao.

Renaudel o pitanju mira.

Kb. London, 24. januara.

Na radničkom kongresu u Nottinghamu držao je Renaudel govor, u kojem je rekao, da dosada nije pošlo za rukom, da se od njemačkih pregovorača dobije privola za principe, kako ih je formulirala ruska delegacija. Njemačka se u spornim pitanjima mora podvrći sudu svijeta, naročito u elzas-lorainškom pitanju, koje nije teritorijalno pitanje, nego pitanje mira se ponovno dodje do opštega prava. Bez toga ruska formula nema vrijednosti. Renaudel je dodao, da ovaj desetak mora prethoditi narodnom glasanju obiju provincija. — Poslije Renaudela uzeo je riječ Ramsay MacDonald, koji je izjavio, da bi mir, koji ne bi osigurao nezavisnost Belgije, bio lažni mir, pa da bi to imalo za neizbježivo posljedicu dalje vođenje rata.

Podmornički rat

NOVA POTAPLJANJA.

Kb. Berlin, 24. januara.

Wolfiov ured javlja: Novi uspjesi podmornica na sjevernom ratištu iznose 18.000 bruto registrovanih tona. Većina brodova bila je teško natovarena i potopljena je u Kanalu u prkos jakoj odbrani svake vrste. Jedan od brodova u istočnom Kanalu izbačen je iz svoje pratnje i bio je, po svemu sudeći, natovaren ratnim materijalom.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Nema brodova za prijevoz žita.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Haag, 24. januara.

„Daily Mail“ saznaje iz Sidneyja, da se sadanja žetva i iduća žetva neće moći prenijeti morem. Velike količine ranije žetve ostale su neprodane. Čieni se, da će sadanja žetva iznijeti 120 milijuna bushesa, od kojih je 40 milijuna potrebno za potrošnju u Australiji. Ništa jasnije ne kazuje o nevolji sporazumnih sila u brodskom prostoru nego činjenica, da je prenos žetve svih vrsta žita, koji je sporazumnim silama jako potreban, postao sa svim nemoguć.

Italija u ratu.

Put Orlanda.

Kb. Paris, 24. januara.

Havas „Temps“ javlja: Orlando se sa samo kratko vrijeme zadržati u Parisu pa će onda s Thon di Revelom i Alfierom oputovati u London, da učestvuje u pomorskom vijeću sporazumnih sila i savjetovanju o brodskom saobraćaju.

Amerika u ratu

Kako se ima sa naoružavanjem američke vojske.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Rotterdam, 24. januara.

Prema washingtonskoj vijesti u pariskom izdanju „Chicago Tribune“ sada je završena istraga razloga za odugovlačenje oružanja američke vojske, čime se bavio naročit odbor senata, te redja čitavu gomilu grubih nemarnosti, zbog kojih predstoji odstup čefa departmana za ratni materijal, generala Croziera, a i položaj sekretara za rat, Bakera, izgleda da se uzdrmao. Ustanovljeno je, da pri

Diko stara, išli smo na pismo,*

I na pismo, opet svoji nismo.

Diko moja, jabuko divljako,

Alaj te je prevariti lako.

Poznam svoga dika po koraku,

Makar bilo, u crnome mraku.

Vidim da je dika u žalosti,

Ja sam kriva, a ti mi oprosti.

Diko moja, moj zumbule plavi,

Ljubiću te samo mi se javi.

Diko moja, moj zumbule bili,

Ljubiću te ništa se ne brini.

Diko moja, moj karanfil plavi,

Ljubiću te, u snu i na javi.

Uzmi diko maramicu b'jelu,

Srce veži, da za mnom ne teži.

Lako j' poznat, kad se dvoje vole,

Obadvoje obrve obore.

Gledaj zlato, ono drvo suho,

Kad urodi dodji pa me vodi.

Ja sam sebi privraćala diku,

Sl'jepog miša skuhala u mluku.

Srce puca, ko na vatri kora,

Što se dika ostaviti mora.

Ružmarin ću nasaditi popriko,

Ne ćeš mi se oženiti diko.

Diko moja, s očima divani,

Ja ovako nemišjem nikako.

Čuješ seko, nešto bih ti reko,

Moja budi, meni si po čudi.

Oj kakvo je ovo selo ludo,

Ljubim diku, pa im je za čudo!

*) Ići na pismo, kaže se, da se vjerenici upisuju kod župnika (paroha) da se navijeste.

Sabralo Nikola Vlačić.

objavi rata vojska nije imala mašinskih pušaka, i ako je sredinom prošle godine za to bilo odobreno 12 milijuna dolara. Potrebno naoružanje ne će biti gotovo prije aprila. Američke čete, što se nalaze u Francuskoj, upotrebljavaju francuske mašinske puške. Crozier otkriva Bakera, koji je pušao, da se mjesecima drže eksperimenti.

Partijske borbe u Americi.

Kb. Bern, 24. januara. „Petit Parisien“ javlja iz Washingtona: Stone je držao veliki govor u senatu i okrivio je Roosevelta i republikanske vođe, da su uticali na politiku Sjedinjenih Država za vrijeme rata, da bi se dograbili vlade. „Petit Parisien“ primjećuje na ovo, da je Stoneov govor znak, da će opet otpočeti partijske borbe.

Samostalna Finska

Rad vlade na uređivanju svoje moći.
Kb. Stockholm, 24. januara. Sadržaj finska vlada produžuje rad na uređenju svoje moći. Ali jednovremeno povećavaju svoju djelatnost i crvene gardiste, pojačani s novim vojničkim snagama koje pristižu iz Rusije. Oni su do sad izvršili veća nasilja. Željeznička pruga za Helsingfors je skoro sa svim porušena. U socijalističkoj stranci je nastupio rascjep. Od 92 socijalistička saborska poslanika samo su 35 za taktiku boljševika i za to, da Finska i dalje ostane s Rusijom kao federativna republika.

Najnovije brz. vijesti

Pregovori između državnika sporazumnih sila.

Kb. Paris, 24. januara. Havas raspoređuje ovu vijest „Temps“-a: Vjerovatno je, da će se u Parisu voditi pregovori između Clémenceaua, Lloyd Georgea i Orlanda, kad se ovaj posljednji bude kroz Francusku vraćao za Italiju. Za sada se ne misli na saziv skorog opšteg savjetovanja saveznika.

Iz engleskog gornjeg doma.

Kb. London, 24. januara. Gornji je dom sa 132 protiv 42 glasa prihvatio promjenu izbornog reda, prema kojoj se uvodi princip proporcionalnog izbornog prava.

Puštanje na slobodu svih bugarskih taoca

Kb. Sofija, 24. januara. „Narodni Prava“ piše: Saznali smo, da je bugarskoj vladi pošlo za rukom, da kod rumunjske vlade, poslije dugih pregovora, isposluje povratku Bugara, koji su iz Dobrudže kao taoci odvedeni, bez obzira da li su bugarski ili rumunjski podanici. S njihovim vraćanjem već se otpočelo. Ovu su vijest svi Bugari radošno primili, jer smo mi Dobrudžu uvijek smatrali kao nerazdvojni dio bugarskog naroda i uvijek smo dijelili njihove osjećaje.

Turski državnici u Bečlim.

Kb. Berlin, 24. januara. Državni sekretar za spoljne poslove pl. Kühnmann dao je juče svečan ručak u počast prisutnih turskih državnika.

Položaj Jevreja u Turskoj.

Kb. Berlin, 24. januara. Wolffov ured javlja: Veliki vezir Talaat-paša primio je juče jedno iz-

slanstvo, u kome su bili profesor dr. James Israel, bankar A. F. Markus, dr. Alfred Nossig, trgovinski savjetnik G. Simon i profesor dr. Ludwig Stein, te željeli doznati namjere osmanske vlade, što se odnose na razna pitanja po stvari Jevreja u turskoj državi poslije zaključka mira. U razgovoru je došlo do sporazuma u najznačajnijim tačkama, tako da je izaslantstvo dalo izraza potpunog zadovoljstva o saopštenjima velikog vezira.

Povišen kurs ruske rublje u Poljskoj.

Kb. Ljubljn, 24. januara. Naredbom generalnog guvernera dignut je kurs rublje na K 2.20.

Grad i okolica

Dnevni kalendrar
Danas je petak 25. januara po starom 12. januara — Rimokatolci: Obraganje sv. Pavla ap.; pravoslavni: Muč. Tajana.
Časnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noć.
C. i k. vojnički dom: Citanica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.
Beogradski orkeum (u zmskom pozorištu prije (Boulevard): Početak predstave u 7:30 sati uveče.
Kinetograf: Vojni kino u Kralja Milana ulici 56 (Koloseum): U 3, 4:45 i 6:30 sati posl. podne predstave za građanstvo. — C. i k. gradjanski kino na Terazijama br. 27 (Paris): U 6 sati posl. podne predstava za građanstvo.
Noćna služba u ljekarnama: U sednici od 20. do uključivo 26. januara 1918. obavljaje noćnu službu u ljekarnama (apoteke): Michl, Stara Crkvena ul. 8; Kusaković, Knežev Spomenik 2; Sekulić, Takovska ul. 37; ljekarna Crvenoga Krsta, Beogradska ulica 2.

Raspored bogoslužjenja na Sv. Savu.

U nedelju, na dan prvog arhiepiskopa i prosvetitelja srpskog Sv. Save, u beogradskim crkvama daveće se bogoslužjenje po ovome rasporedu:
Početak jutrenja u svim crkvama, osim sv. Vaznesenske u 7 časova izjutra. Sv. liturgija u 9 časova.
U sv. Vaznesenskoj — jutrenje u 6 časova izjutra a sv. liturgija odmah u nastavku jutrenja.
Po sv. liturgiji osvećenje koljiva i rezanje kolača za školsku decu.

Za beogradsku sirotinju.

Gospodin Gjura Pavlović, mesar iz Beograda priložio je sirotinjskom odjelenu opštine grada Beograda svotu od 50 kruna, kao svoj prilog za beogradsku sirotinju.

Traži se.
G. dr. Stanislav Novaković, sanit. major ili njegova porodica. Ko bi znao gdje se nalazi, umoljava se da javi tačnu adresu zastupn. blagajnika društva Crvenoga Krsta u c. i k. V. G. G./S. gospodinu dr. Marku T. Leku, Beograd, Vatrogasna ul. 15.

Povišena cijena papira za cigarete.

Zbog ponovnog poskupljivanja fabrikacija povišena je cijena papira za cigarete na 18 fillira po jednom omotu, a cijena papirnih čaurica za cigarete na 90 fillira po kutiji.

Prodaja pekmeza i šljiv.

Od sutra, 26. ovog mjeseca, otpočće u svim prodavnicama životnih namirnica opštine grada Beograda prodaja suvih šljiv a i pekmeza. Prodaja će se vršiti po kuponima, što su ovih dana razdale reonske kancelarije opštine grada Beograda.

Pri tome će se postupati ovako: na kupon što glasi za januar mjesec daveće se dva kilograma šljiv a, a na kupon za februar daveće se jedan

kilogram pekmeza. Građanstvu stoji do volje, hoće li oba artikla u isto vrijeme uzeti, kao i da li će kupiti cijelu količinu od jednoga, ili će to činiti postepeno. Napominje se samo, da će se s obzirom na količine, kojima opština grada Beograda raspolaže, pekmez moći još jedan put davati, a suve šljive samo ovoga puta će se sve izdati. Cijena je šljivama od jednoga kilograma 1.60 kruna, a pekmez 2.40 kruna.

Ograničenje pušenja

Po naredbi sa mjerodavnog mjesta, jedno lice može u prodavnici duvana dnevno kupiti samo deset cigareta treće, četvrte i pete vrste, a dvadeset cigareta od boljih sorata. Kad se ovo ograničenje pušenja uporedi sa ograničenjem u monarhiji, videće se, da su pušači u Srbiji ipak u boljoj situaciji. Jer, dok se u Bosni i Hercegovini dnevno pušaču daje osam grama duvana, dotle u cijeloj ostaloj Austro-Ugarskoj opskrbljuje se jedno lice sa dvije cigarete dnevno.

Ovo ograničenje pušenja nije posljedica nestašice duvana u monarkiji. Proizvodnja duvana je velika. Do sada monarkija je bila u mogućnosti, da izvozi luksus-cigarete i u Francusku, Njemačku i Englesku. Ista količina i danas se proizvodi, čak i više, ali se zato danas broj pušača nesrazmjerno mnogo uvećao. Jer, danas je veliki broj vojnika na frontu, koji ranije nijesu bili pušači, pa su tražeći raznodjenja u rovu, pribijegli pušenju.

Otvaranje lokalne plovidbe Zemuni—Beograd.

Od sutra, u subotu 26. januara ponovno će započeti lokalna plovidba između Zemuna i Beograda po plovidbenom rasporedu od prošle jeseni.

Izgubljeno

Gospođa Marija Todorovič, sa stanom u Miloš Veliki ulici br. 73, izgubila je novčanik s ovom sadržinom: 1 banknotu od 20 K, jedan srpski vojnički krst, jednu srpsku vojničku medalju, jednu radničku medalju, jedan srebrni krst, jednu malu zlatnu ploču i nekoliko komada sitnoga novca. Nalazač se umoljava, da to preda na gornju adresu.

Pokušaj krađe

Pretpošle noći, pokušao je nepoznati kradljivac, da izvrši krađu u radnji Petra Nikolića, ugao Knežine Ljubice i Knez Mihajlove ulice. Pokušaj mu nije ispio za rukom. Prednje staklo na izlogu razbio je, ali je pri namjeri da i drugo razbije, vjerovatno nečijim nailaskom, ometen. Stetu je nanjeo samo time, što je razbio staklo. Za kradljivcem se traga.

Posljednje brzojavne vijesti

Izvjestaj njemačkog vojnog vodjstva

Kb. Berlin, 24. januara.

Zapadno bojište:
Nikakvih naročitih događaja. Živa izvidjačka djelatnost naše pješadije privela nam je na mnogo mjesta zarobljenika. Sjeverno je od željeznice Boesinghe—Staden zaplijenjeno šest mašinskih pušaka.

Istočno bojište:
Nema ničeg novog.

Mačedonsko bojište:
U pojedinim odjecima topnička djelatnost. Jugozapadno od dojranskog jezera osujećen je jedan engleski napad.

Tajfjansko bojište:

Položaj je neizmijenjen.
Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

GOVOR GROFA HERTLINGA.

U glavnom odboru njemačkog Reichstaga.

Kb. Berlin, 24. januara.

Odmah u početku sjednice uzeo je riječ grof Hertling, da prikaže u poduljem govoru položaj, koji je nastupio poslije nastavljenih pregovora u Brest-Litovsku. Njemački je kancelar uvjeren, da će se pregovori sa ruskom delegacijom uprkos svih poteškoća povoljno riješiti, jednako kao što se i pregovori sa Ukrajinom dobro razvijaju. Poslije 4. januara, pošto je istekao rok, dan sporazumu, ništa nije bilo na putu, da se pregovori nastave; niko nije bio više vezan. Umjesto odgovora sporazumnih sila uslijedile su dvije izjave sporazumnih državnika, i to Lloyd Georgea na dan 5. januara, a dan kasnije Wilsonova poslanica. Kancelar priznaje, da je Lloyd George promijenio svoj ton, da ne psuje više i da nastoji dokazati svoju sposobnost za pregovore, u koju kancelar prije nije vjerovao. Naravno, on ne može ići tako daleko kao neki neutralci, koji u ovom govoru vide ozbiljnu volju za mir. Istina, Lloyd George je izjavio, da on ne želi uništiti Njemačku, da je upošte nije ni mislio uništiti. Ali ipak on uzimlje sebi pravo, da govori o Njemačkoj, kao da je ona svemu kriva. Poslije istorijskog pregleda sve od vremena 1871. god. pa od dana sklapanja odbranbenog ugovora sa Austro-Ugarskom, prelazi govornik na politiku opkoljavanja kralja Edwarda VII. Engleskom je imperijalizmu smetala jaka i napredna Njemačka. U Francuskoj želji za osvetom i ruskoj ekspanzivnoj politici našao je engleski imperijalizam vjerne pomoćnike, i tako su nastale osnove, koje su ozbiljno ugrožavale Njemačku. Geografski položaj Njemačke izlagao je nju uvijek opasnosti rata na dvim frontama. Između Rusije i Francuske sklopljen je savez, dakle između dviju država, koje su imale dva puta više stanovništva od Njemačke i Austro-Ugarske. Republikanska Francuska dala je carističkoj Rusiji milijarde za izgradnju strateških željeznica u Poljskoj. Francuska je republika uvela 3-godišnju vojnu službu. Bio bi zločin, kad bi Njemačka sve to mirno bila gledala, kad bi bila propustila da se i ona spremi. Što se tiče Elzasa i Lotaringije, to 1871. godine nisu zauzete tudje provincije, nego je vraćena njemačka zemlja, koju je bila proždrla francuska revolucija. Tu se dakle radi zapravo o desaneksiji. Ovu desaneksiju priznala je i francuska narodna skupština na 29. marta 1871. god. sa velikom većinom glasova. U ono vrijeme misliše se o ovom pitanju i u Engleskoj sa svim drugačije. Ni jedan narod nije imao tako lošeg susjeda, kao što je bila Francuska Njemačkoj za posljednjih 40 godina. Njemačka bi bila upravo luda, kad ne bi nastojala da između sebe i Francuske sagradi jaki pogranični zid, osobito sada, gdje imade za to priliku. Nije mi poznat ni koji prirodni zakon ni zaključak nebeskog parlamenta, po kojem jedina Francuska ne bi bila

obvezana, da vrati upljačkane oblasti, osobito ako vlasnik imade priliku, da ih sam opet osvoji. U ovom smislu govorili su i engleske ugledne novine, na pr. „Daily News“. (Kraj kancelarovog govora nije nam stigao do zaključka lista. Op. Ur.)

RAT IZMEĐU RUSIJE I RUMUNJSKE.

Kb. Sofija, 24. januara. Agence telegraphique bulgare dobiva iz Babadaga, gadića u sjevernoj Dobrudži, ovu brzojavku od 23. januara: Rusko-rumunjski odnosi su do skrajnosti napeti. Borbe, koje su se do sada vodile između manjih ruskih i rumunjskih četnih jedinica, započele su sad i između većih odjeljenja. U ovaj je čas svijet svjedokom novoga rata između saveznika. Zbog pokušaja Rumunja, da sebi prisvoje o-užje, municiju i kola IV. sibirskog vojnog zbora, koji se sastoji iz 9. i 10. ruske divizije, vodi se već tri dana jugozapadno od Galca između Sereta i Pruta s najvećim ogorenjem velika bitka. S obje strane vodi se borba s topovima i monitorima. Rumunjskim su četama stigla velika pojačanja. Da ne paku Rumunjska šaka, vojnici su jedne ruske brigade potražili utocište s ove strane primjem ustanovljene demarkacione linije, gdje su predali svoje oružje, topove, mašinske puške, obične puške, tren i opskrbni materijal. Ostatak ruskog vojnog zbora nastavlja bitku, očekujući pomoć.

GRADJANSKI RAT U RUSIJI.

Socijalni revolucionarci ne priznavaju raspust konstituante.

Kb. Stockholm, 24. januara. Prema jednoj vijesti iz Haparande zaključili su socijalni revolucionarci, da ne priznaju raspust konstituante, nego da 23. o. mj. održe novu sjednicu konstituante.

Vijesti iz unutrašnjosti

U službi valjevske pruge
Vojno željezničko zapovjedništvo u Obrenovcu počelo je da prima u službu ranije srpske saobraćajne službenike. Po sada je primljeno preko petnaest manipularata, konduktera i kočičara, koji već saobraćaju na pruzi Obrenovac—Valjevo. Prijem u službu vrši se i dalje.

Lijepa grudi,

lice, vrat i ruke ne dobiju svoje izrazite ljepote bez Diana Alabaster pudera i Diana Crème. Cijena jedne doze za prubu ili lončeta K 2.— Velike doze K 4.— Glavno prodavalište: „DIANA“ Handels A. G. BUDAPEST V. Nádor utca 6.

naklonostima. Sve je to sve većma remetilo dobre odnose između oca i sina. Otac, ogorčen što je mislio, da mu sin, — docnije jedan od znamenitijih vojskovođa novijeg doba, — nema vojničkog duha, počeo je sve gore postupati sa sinom, počeo ga je čak šta više javno fizički kažnjavati. Sve je to Friedricha nagnalo, da pokuša pobjeći iz oćevog doma. 1730. godine, za vrijeme nekog putovanja, pokušao je mladri prijestolonasljednik prvesti svoju namjeru u djelo. No uhvativši neko pišmo, kralj blagovremeno sazna za sirovljevu namjeru i osujeti je. Izvan sebe od gnjeva, a smatrajući, da mu je sin ovim postupkom osramotio cijelu dinastiju, kralj Friedrich Wilhelm ga stavi pod vojni sud, tražeći od ovoga, da prijestolonasljednika kao vojnog bjegunca osudi na smrt. No pošto se sud oglosi nenadležnim i nikako nije htio da mu sudi, a pošto su se i strani dvorovi zalagali za Friedricha, to se otac zadovolji time, da ga baci u tamnicu u Küstrinsku u tvrđavu. Tamo je mladi princ, potrešen ovim događajem, počeo marljivo raditi na izučavanju državne administracije, tako da se otac počeo postepeno miriti sa njime i ublažavati mu tamnovanje, dok se 1732. godine, kada je Friedrich pristao, da se vjenča sa princezom Jelisavetom Braunschweig-Bevernskom, nije najzad potpuno pomirio sa sinom, dopustivši mu da napusti Küstrin i poslavši ga za komandanta puka u Neu-Ruppinu. Friedrich je tada stanovao u zamku Rheinsbergu blizu toga mjesta, gdje se sada pored redovne vojne dužnosti do mile volje mogao baviti književnošću i muzikom. Oko njega su se kupili mnogi

ugledni književnici, filosofi i umjetnici, a sam kralj bio je u živoj prepisci sa francuskim filozofom Voltaireom. Već tada je Friedrich počeo i sam da radi na književnom polju. Što je naročito zanimljivo, kralj Friedrich, koji je svojim radom stvorio od Pruske najjaču čisto njemačku državu i koji se nosio mišlju da ujedini Njemačku, najradnije je govorio i čitao, — a gotovo isključivo pisao — francuski. Govori se, da i nije znao pravilno njemački pisati. Ne samo sva kraljeva književna djela („Brandenburški memoari“, „Istorija sedmogodišnjeg rata“, „Istorija moga doba“, „Rasmatranja o političkom stanju u Evropi, „Antiwachiavel“ i druga istorijska i politička djela) pisana su na francuskom, već sve njegove duže naredbe i uputstva, kao i njegov testament pisani su na francuskom. Čak je i same ukaze često popisivao francuskom formom svoga imena — „Frédéric“. Kada je maja 1740. godine došao na prijesto, odmah je gledao da uveća teritoriju svoje države, S toga je ponudio carici i kraljici Mariji Tereziji, koja je bila tada upletena u tzv. rat za austrijsko prijestolonasljedje, da joj on pomogne protiv njenih protivnika, a ona da mu u naknadu zato ustupi Šlesku. Kada ga je Marija Terezija odbila, on joj obavij rat i u njegovu toku (tzv. 1. šleski rat) za nekoliko nedjelja okupira cijelu Šlesku i pobjedi kod Mollwitzca (10. IV 1741. godine) i Hotuzica (17. maja 1742. godine); u berlinskom miru (28. VI 1747. godnje), Carica i kraljica Marija Terezija pristade na ustupanje Šleske. Kada se pak u daljem toku rata oko austrijskog prijestolonasljedja carica i kraljica Mari-

ja Terezija našla u povoljnijem vojničkom položaju, Friedrich je zazirao, da će ona pokušati ponovo oteći Šlesiju, te sklopi savez sa Francuskom i upade 1744. godine u Češku. Pošto se Saksonska pridružila carici, Friedrich je u prvi mah bio potisnut, ali zatim pobjedi kod Hohenfriedberga (4. aprila 1745. godine), Soora (30. novembra 1745. godine) i Kesselsdorfa (15. decembra 1745. godine), tako da mu je carica i kraljica u drezdanskom miru (25. decembra 1745. godine) ponovo potvrdila ustupanje Šleske. No kada je 1748. godine konačno završen rat oko austrijskog prijestolonasljedja, Marija Terezija je odmah počela raditi na tome, da sklopi veliki savez protiv Friedricha i da povraći od njega Šlesku. 1756. godine bio je već u načelu sklopljen savez u tu svrhu između Austrije, Francuske, Rusije, Švedske i mnogih njemačkih država i državnica. Friedrich je blagovremeno saznao za to i opet je preduhitrio svoje protivnike, upavši avgusta 1756. godine u Saksonsku. Sada je počeo krvavi sedmogodišnji rat, o čijim smo pojedinaim fazama i bitkama na ovom mjestu već nešto govorili povodom pojedinih godišnjica. Kao što je poznato, Friedrich se u tom ratu sa svojom vojskom poslije mnogih peripetija na kraju održao protiv sviju protivnika. 1. oktobra 1756. godine izvojevao je pobjedu kod Lobozica, 15. dana docnije natjerao je saksonsku vojsku kod Pirne na kapitulaciju, 6. maja 1757. godine pobjedio je kod Praga, ali je 18. novembra 1757. godine bio strašno potučen kod Kollna, 6. novembra 1757. godine pobjedio je Francuze kod Rossbacha, a 5. de-

cembra 1757. godine izvojevao je pobjedu kod Leuthena, 14. oktobra 1758. godine pretrpio je od Austrijanaca poraz kod Hochkircha, dok je kod Zorndorfa pobjedio Ruse. 12. avgusta 1759. godine potukli su ga Rusi kod Kunersdorfa. U toku 1760. godine pobjedio je do duše kod Liegnitzca i Torgaua, ali je vojnički i finansijski već bio na ivici svoje snage. Spasla ga je smrt ruske carice Jelisavete, čiji je nasljednik Petar III prišao njemu, poslije čega i Francuska i Švedska napustije savez. S toga carica i kraljica Marija Terezija pristade na mir, koji je zaključen u Hubertusburgu (15. februara 1763. godine) na osnovu „status quo“-a, t. j. stanja koje je postojalo prije rata. Sedmogodišnji rat bio je strašno iscrpio Prusku. S toga se Friedrich svom snagom dade na posao, da izliječi teške rane, koje je dugogodišnje vojevanje bilo nanijelo zemlji. Gledao je da svoju državu poslije velikih vojničkih uspjeha podigne i kulturno i materijalno. U puste i slabo naseljene krajeve dovedio je koloniste, kao što je dovedio strance radi podizanja industrije. Naročito je pak gledao da svome narodu u naknadu za pretrpljene ratne godine da napredniju i pravedniju državnu upravu. U sudstvu je modernizirao krivični postupak, izbacujući iz njega torturu i druge ostatke srednjega vijeka. Gledao je da olakša položaj seljaka, ali nalazio da još nije došao čas za ukidanje kmetstva. Friedrich je do duše vladao apsolutistički, ali je zbilja i vladao u pravom smislu te riječi, brinuo se lično i za najmanje sitnice u državnoj upravi. Bio je vrlo naprednih političkih pogleda, sam je govorio, da je na-

rod izvor i utoka vlasti, ali je nalazio, da se narod treba prvo vaspitati, da učestvuje u vladi, ili da sam sobom vlada. Poznata je anegdota, kako je on jednom svoga sinovca i nasljednika Friedricha Wilhelma II pri šetnji u saussouci-skoom parku poveo do jedne kamene piramide i rekao mu „Vidiš li ovu piramidu? Kao god što ona ne počiva na svom vrhu, već na osnovici, tako i država ne može se oslanjati na vrhove, već na široke mase naroda!“ Uvijek je govorio, da je „kralj prvi sluga državin“. 1772. godine prvom diobom Poljske zadobi Zapadnu Prusku, 1778. godine vodio je sa Austrijom rat oko bavarskog nasljedja, u toku kojeg i nije došlo do većih borbi, a koji je ubrzo okončan češinskim (teschenskim) mirom. Kada je 1. avgusta 1786. godine za navijek sklopio oči, ostavio je Prusku, koju je bio od oca primio kao državu drugoga ranga skoro dvostruko uvećanu, a po vojničkom značaju kao evropsku veliku silu. Od mnogobrojnih njegovih spomenika najpoznatiji je spomenik, koji je 1851. godine postavljen na berlinskom dvorskom trgu. Na današnji dan, 25. januara 1866. godine umro je uWeiwaru slikar Lukas Cronach, mladiji sin čuvenog slikara istoga imena (Lukas Cronach stariji). Rodjen je 1515. godine. — 25. januara 1759. godine rodjen je škotski pjesnik Robert Burno u Allowoy-u. — 25. januara 1851. godine rodjen je u Thime-u norveški književnik Arve Garborg.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnici Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:
PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnici Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA
DIPLOMIRANI DENTIST
Beograd, Kralj Milana ul. 57.

Dentista F. B. Brill
Beograd,
Makedonska ulica broj 8.
Amorik, specijalista

Milivoje G. Cermanović
specijalista za kožne i vene-
ricne bolesti, prima od 1-3
po podne u ulici Kralja Aleks-
andra 84, a u veče ordinira od
6-6 dame, a od 6-7 muške
u Mutapovoj ulici 38. 34799-1

Kupovine i prodaje.
Tražim
gitaru, da je kupim ili da je
posudim. Ponude pod "Gitaru
733" upravi lista. g-2

Ženske cipele
pljike i duboke, odlične, pred-
ratni materijal, br. 34-38. Po-
voljne cijene. Na par i na
više. Radnja Kralja Aleksandra
ulica 10. 34815-2

Namještenja.
Traže se više dečaka
za postugu u Grand Hotel.
1040-3

Kuvarica
potrebna je. Javiti se do podne:
Kolarčeva 9. 34907-3

Traži se
Čista žena, za cijeli kućevni
posao. Javiti se, Bitojska 30.
34748-3

Traži se
Čestita žena sa sav kućevni
posao, i djevojka za djecu.
Javiti se u konfekcijskoj radnji
Natalije K. Jovanović, zgrada
„Rosija“, Terazije. 1090-3

Stanovi.
Tražim
jednu event. dvije meblirane
sobe u blizini gubernije.
Ponude upraviti ravnateljnu
Vanderbanke. 34800-4

Nenamješteni stan
sastojeci od 2-3 sobe, kuhinje,
kupaonica sa električnim osvjet-
ljenjem, tražim pod najam. Ponu-
de pod „Stan 733“ upravi
lista. G. 4

Traži se
jedna lepo namještena soba, sa
izgledom na ulicu, sa posebnim
stolom u blizini gubernije.
Ponude pod „Čisto 734“
upravi lista. 34834-4

Stan.
Izdaje se soba, predsofije i
kuhinja, u Deltgradskoj ulici 36.
34837

Razno.
Izgubljen novčanik
sa sadržinom od 2 kruna i pr-
stena u vrijednosti 10 K (uspo-
mena). Poštenu nalaznik neka
preda u upravi B. N. Knez
Mihajla ulica 38. Dobyta na-
gradu od 50 kruna. 34816-5

Advokatska kancelarija
Živojina M. Sinića
advokata
nalazi se u Pivarskoj, predje
cetinjskoj ulici br. 23. Prima
od 8-9 prije i od 2-3 sata
poslije podne. 34667-5

Za sirotne običarske
porodice.
U jučerašnjem broju Beograd-
skih Novina pokrivala se po-
grješka u bilanasi za sirotne
običarske porodice.
Dva puta je zaveden izdatak
Leposavi Radojčić po 50 kr. a
izdatak je svega jedan put.
Drugih 50 kr. predato je beo-
gradskoj opštini za beogradsku
sirotinju. 3484

G. Budimović, Kruševac
Jovanu Premoviću i Udru-
ženju bankarskih činovnika,
Geneve. Nalazim se u Krušev-
cu Schulstr. 9. Bio sam knjig-
ovodja — sel Kruševacke ban-
ke do seobe bančine. Molim da
izvijestite predsjednika iste ban-
ke te Milana Simonovića advo-
kata, koji se tako nalaze, da
bi mi se mogla poslati obilni-
lja potpora, jer sam sa fami-
lijom u oskudici i bez ikakve
pomoći.
Savo Gjković, knjigovodja.
B. 1271

Mih. II. Ristić Čačak.
Jovanu Premoviću, Geneva,
Dole imenovan mole za inva-
lidsku pomoć, jer su u osku-
dici:
Srez dragačevski, selo
Pilatović:
Joka, udova Save Bajčić. Rje-
šenje čačanskog prvostop. suda.
Vinka, udova Dragutina Jo-
kića. Rješenje se nalazi kod
čačanskog suda na izvršenju.
Sima Čolić, iz Pilatovića. Iz-
vršno rješenje nalazi se kod
Branke Vuksanovića, upravnika
dragračevskog poreskog odje-
ljenja.
Grozdana, udova Milete Čo-
lića. Rješenje se nalazi kod
Branke Vuksanovića, upravnika
dragračevskog poreskog odje-
ljenja.
Za sve gore imenovane po-
slati novac preko Tanasije Ma-
sara, predsjednika opštine pri-
lpičke, Guča.
Milutin Nešovanović, iz Pu-
hova, biviši obveznik I. čete,
IV. bataljona, XI. puka, I. poz-
ziva. Ranjen u ljevju ruku 1914.
godine, na položaju Arapovcu.
Za tjelesni rad nesposoban.
Celka, udova Koste Davido-
vića, iz Goračića. Rješenje ča-
čanskog suda i državnog raču-
novodstva.

Srez ljubički, okr. rudnički:
Milunka, udova Milutina Po-
povića, iz Pranića, srez ta-
kovski, sa troje ženske djece.
Muž joj bio obveznik III. čete,
IV. bataljona, X. puka, I. poz-
ziva. Draginja, udova Velimira Kr-
smanovića, iz Bečnja, sa troje
diece. Muž joj bio obveznik
IV. čete, III. bataljona, X. puka,
III. pozziva. Umro u Svitlajcu u
bolnici 1915. godine.
Čedinka, udova Tadije Pe-
trovića, iz Donje Gorjivce.
Muž joj bio obveznik III. čete,
III. bataljona, II. prekobrojnog
puka I. pozziva. Umro kod kuće
na bolovanju 12.12. 1915.
Bogoljub, sin Velimira Jo-
vanovića, iz Donje Gorjivce.
Rješenje kragujevačkog suda.
Novac poslati preko njegove
babe Savke Jovanovića, Donja
Gorjivca, kod koje se na iz-
državanju nalazi.
Drinka, udova Čedomira Mar-
kovića, iz Donje Gorjivce.
Muž joj bio obveznik IV. čete,
III. bataljona, X. puka, II. po-
zziva. Umro u užičkoj bolnici
od rana 1915. godine.
Julka, udova Vasilija Mil-
ivojevića, iz Rldjaga, srez tr-
navski. Izvršno rješenje čačansk-
kog suda i glavnog državnog
računovodstva. R 913

Jovanu Premoviću, Geneva,
da dostavi Mihailu Čoliću, Ge-
neva. Dragi Mihailo! Za tvoje
ne brini. Sve koliko je moguće
ja ću im kao prijatelj činiti.
Piši im neka mi se za sve
obračuju. Molim te raspitaj se
za Tihomira Varničića, iz Go-
roblja, regnut posljednje partije
IV. puka. Majka mu Auka Živa
je. Tako isto i za Blažaja Gr-
bovića, iz Jasenove, komordžiju
brdske pekarske čete IV. puka.
Pitaj njegove drugove Milana
III Gavrića Alampjevića iz iste
jedinice. Njegova majka je Živa
i nalazi se u Pilatoviću. O oba-
dvojici izvjesti me. Mnogo te
pozdravlja tvoj Tanasije Mas-
lar, predsjednik opštine pril-
pičke. R 913

Jovanu Premoviću, Geneva,
da dostavi Josifu Jovanoviću
Rue de St. Jean 92, Ge-
neve. Nalazim se s majkom
i sestrom u bjedi, moj muž
Sreten Lazarević narednik,
muzikant poginuo je za tur-
skog rata. Molim da mi se
pošalje invalida i penzija iz
muzikantskog fonga. Inva-
lida 540 godišnje, penzija 540
godišnje. Prošle godine sam
dobjivala redovno ali ima već
7 mjeseci, kako ništa ne do-
bivam. Danica Lazarević,
Kragujevac, Palliate 72.
34824-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
da dostavi Josifu Jovanoviću
Rue de St. Jean 92, Ge-
neve. Nalazim se s majkom
i sestrom u bjedi, moj muž
Sreten Lazarević narednik,
muzikant poginuo je za tur-
skog rata. Molim da mi se
pošalje invalida i penzija iz
muzikantskog fonga. Inva-
lida 540 godišnje, penzija 540
godišnje. Prošle godine sam
dobjivala redovno ali ima već
7 mjeseci, kako ništa ne do-
bivam. Danica Lazarević,
Kragujevac, Palliate 72.
34824-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
Molim vas izvjestite moga bra-
ta Željka Milosavljevića tpo-
grafa, da smo zdravi, da od
njega već tri mjeseca nismo
dobili izvještaj i neka nam se
javi. A tako isto molimo Vas,
da nas izvjestite za Svetislava
Petkovića kosovska divizijska
oblast, da se javi njegovima,
jer se odavna nje javio, a i
novac da im pošalje sa zdrav-
ljenju su dobro.
Dragoljub M. Milosavljević,
Makedonska broj 21. Beograd.
34833-8

Ces. i kr. okružno zapovjedništvo Beograd-grad.
Exh. Nr. 29606 ad 1917.
Objava.
Na temelju 1. naredbe vrhovnog zapo-
vjedništva od 10. aprila 1916. naredbeni list br.
10. na tvrtkom Samuel Amar i Sin (Beograd)
Saborna ul., postavljenu poslovni nadzor dignut
je naredbom ces. i kr. Vojne glavne gubernije,
odjeljenje 8/a. Nr. 20214/1917. od 30. de-
cembra 1917. 34832
C. i kr. okružno zapovjedništvo za grad Beograd.

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad.
Nr. 4418/917.
Objava.
Vjerovnici zaostavštine Katarine Nauma A. Nikolića,
rođena Barajevac iz Beograda, Kolarčeva ulica 4, imaju svoje
tražbine do 1. ožujka 1918. ovome sudu prijaviti ili toga dana
prije podne u 9 sati pred ovaj sud doći, jer će se inače zaos-
tavština bez obzira na njihova potraživanja raspraviti.
Beograd, 11. siječnja 1918.
Gradjanski sud ces. i kr. okružnog zapovjedništva
Beograd-grad. 34838

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad.
Nr. 3604/917.
Objava.
Nepoznat vjerovnik zaostavštine Danice Paković, iz
Beograda, Ružina ulica 40, imaju svoje tražbine do 23. veljače
1918. ovome sudu prijaviti ili toga dana prije podne u 9 sati
pred ovaj sud doći, jer će se inače zaostavština bez obzira na
njihova potraživanja raspraviti.
Beograd, 21. siječnja 1918.
Gradjanski sud ces. i kr. okružnog zapovjedništva
Beograd-grad. 34839

Mika Lazarević sa rođacima, iz-
vještava prijatelje i poznanike, da će
svojoj tetki, majci Dimitrija Bogdano-
vića sudije,
† Jeleni Bogdanović
davati četrdesetodnevni pomen u subotu
26. januara, na novom groblju.
Beograd, januara 1918. 34827

Javljamo srođnicima, prijateljima i
poznanicima, da ćemo našim milom i
dobrom suprugu i ocu
† DJOKI MILOSAVLJEVIĆU
davati šestomjesečni pomen u subotu
26. ov. m., u 11 sati prije podne u
Vaznesenskoj crkvi.
Beograd, januara 1918.
Ožalošćeni: supruga Kristina, sinovi:
Ljubomir i Mihailo. 34814

Sa tužnim srcem, izvještavamo pri-
jatelje i srođnike, da je naš mili i uzo-
riti suprug, odnosno zet i rođjak
† Spasoje Jov. Radišić
mehandžija i trgovac iz Užica,
ispustio svoju plemenitu dušu 3., a sa-
hranjen 4. januara u svojoj 57. godini
starosti.
Užice, januara 1918.
Za navjek ožalošćeni: supruga Mileša,
tašta Jelena Bondžulić, rođjaka Draga,
snaha Stana O. Knežević, rođjak Svetomir
Djukljić potpukovnik i o ostala rodbina.
34836

Našim dragim pokojnicima sestri i tetki
† Jeleni (Lenki) M. Djordjević
udovi poč. Marka K. Djordjevića, sekretara kasacnje
u penziji,
davaćemo godišnji pomen.
Preminulom sestriću i bratu
† Radmilu M. Djordjeviću
poštanskom činovniku,
godišnji pomen.
Našoj nezaboravljenoj sestrićini i sestri
† Katarini (Seji) M. Djordjević
svršenjoj maturantkinji,
polugodišnji pomen u subotu 26. ov. m. u
10 i po sati prije podne u Vaznesenskoj
crkvi. Molimo srođnike, prijatelje i pozna-
nike, da prisustvuju ovom tužnom pomenu.
Stan Kraljice Natalije 8.
Beograd, 25. januara 1918.
Ožalošćeni: braća i ujaći: Lazar i Dimitrije;
sestra i tetka: Mileša; sestrićina i sestra Ivanka i o-
stala rodbina. 34830

Ožalošćena porodica Braće N. Z. Po-
povića izvještava srođnike i prijatelje, da će svojoj
dragoj i nikad neprežaljenoj
† Mari-Lali N. Popović
u subotu 26. ovog mjeseca prirediti 40-dnevni
parastos u 10 i po sati prije podne u Sabornoj
crkvi.
Beograd, 23. januara 1918.
(Kosmajka ul. 24). 34803

BELGRADER ORFEUM
ZIMSKO POZORISTE
(PRIJE BOULEVARD)
ULAZ SA STRANE ZMAJEVE ULICE.
Danas u 1/2 8 sati u veče
PREDSTAVA
JANUARSKOG
PROGRAMA
Oglašujte u Beograd. Novinama

EKSPOZITURA
MAGJARSKE ESKONTNE I MENJAČKE BANKE
U BEOGRADU, KNEZ MIHAJLOVA ULICA BR. 32.
Izvršuje isplate pismenim i telegraf.
skim putem ratnim zarobljenicima i
interniranim licima pod najpovoljnijim
uslovima. 34109
Savjetnik Ekspoziture Kosta J. Po-
pović Direktor Narodne Banke.

Sa tugom u srcu i velikim bolom u duši izvještavam svoje sro-
dnike, prijatelje i poznanike, da sam za navijek izgubila svoga dobrog
druga
† Dragutina Bugarskog
bivšeg trgovca iz male Mitrovice
koji ispusti svoju plemenitu dušu 29. septembra 1917. godine u Fran-
cuskoj, kao vojni invalid, daleko od svoga zavičaja, ostavivši nas
očajna srca da tužimo za njim, da iz daljine žalimo i oplakujemo
njegovu gorku i nesretnu sudbinu.
Molimo srođnike, prijatelje i poznanike za toplo saučešće u našoj
prevelikoj tuži za izgubljenim pokojnikom.
Glusci, 20. januara 1918. god.
Ožalošćeni:
supruga Rajna, sa ćerkom Ružicom,
i ostala mnogobrojna rodbina.
34820

CAŠE ZA VINO I VODU
pivske posude sa baždarskim žigom, čaše za
cijedjenje, medicinske flaše i nekoliko vagona
staklenina za otol otprema
Armin Grünfeld Budapest IX.
Ráday utca 5. Stovarište staklene robe.
— Dozvolu za izvoz mora si kupac sam pribaviti. —
1074

MASINISTE
potrebne su c. i k. kotarskom zapo-
vjedništvu u Grockoj za opravku vrša-
ćih mašina. Pismene ponude poslati
neposredno c. i k. kotarskom zapovjed-
ništvu u Grockoj. 34817

I. ELEKTRO-MEHANICKA
RADIONICA
Milutina S. Markovića
Terazije Nr. 8.
Vrši opravke: gramofona, šivaćih mašina
i ostalih mehaničkih stvari. 1073

Izveštavam srođnike i prijatelje, da je moj mili
i nigda neprežaljeni sin, odnosno brat
† Spasoje Mičović
djak III razreda gimnazije
ispustio svoju plemenitu dušu, u 17 god. svoga mla-
dijana života u internatu, Braunau, poslije dugog i te-
škog bolovanja od zapalenja pluća, 10. decembra 1917.
godine.
Beograd, januara 1918.
Do groba ožalošćena: mati Sojka Mičović, sestra
Bosiljka učenica V raz. gimnazije, Zorka učenica III.
razreda osnovne škole, brat Vojislav, tetka Ljubica, brat
od tetke Joca i ostala mnogobrojna familija. 34813

Javljamo srođnicima i prijateljima, da
ćemo našoj miloj i dobroj materi i sestri
† Ani Todorović
rodj. Vasić
davati polugodišnji pomen u subotu 26. ja-
nuara u 10 1/2 sati prije podne u crkvi Sv.
Nikole na novom groblju.
Beograd, januara 1918.
Kralja Aleksandra ul. 160.
Ožalošćeni sinovi: Milorad i Ilija, sestra
Jela Brčić. 34822

Našim dragim pokojnicima sestri i tetki
† Jeleni (Lenki) M. Djordjević
udovi poč. Marka K. Djordjevića, sekretara kasacnje
u penziji,
davaćemo godišnji pomen.
Preminulom sestriću i bratu
† Radmilu M. Djordjeviću
poštanskom činovniku,
godišnji pomen.
Našoj nezaboravljenoj sestrićini i sestri
† Katarini (Seji) M. Djordjević
svršenjoj maturantkinji,
polugodišnji pomen u subotu 26. ov. m. u
10 i po sati prije podne u Vaznesenskoj
crkvi. Molimo srođnike, prijatelje i pozna-
nike, da prisustvuju ovom tužnom pomenu.
Stan Kraljice Natalije 8.
Beograd, 25. januara 1918.
Ožalošćeni: braća i ujaći: Lazar i Dimitrije;
sestra i tetka: Mileša; sestrićina i sestra Ivanka i o-
stala rodbina. 34830